

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven (Strafudmåling i voldtægtssager)

Justitsministeriets sagsnr. 2009-730-1026

Retspolitisk Forening finder overordnet forslaget til præcisering af kriterierne for strafudmåling i voldtægtssager ganske harmløst, men på den anden side også ganske overflødig og udtryk for en betænkelig og i øvrigt ny tendens til ved lovændringer at modvirke generelle forestillinger om domstolenes praksis ved strafudmåling. Det fremgår således af lovforslagets begrundelse, at ”Regeringen lægger stor vægt på en klar og konsekvent retshåndhævelse i sager om voldtægt, og Justitsministeriet finder det væsentligt at modvirke et generelt indtryk af, at visse former for voldtægt generelt anses for mindre grove end andre voldtægter.” (Kontaktvoldtægt og parvoldtægt). Det skal anføres, at det intetsteds fremgår, hvorfra det såkaldt generelle indtryk hidrører.

Retspolitisk Forening noterer sig videre, ”..at der efter Justitsministeriets opfattelse (er) anledning til at præcisere i lovgivningen, at strafudmålingen i voldtægtssager sker på grundlag af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af voldtægtens karakter og øvrige foreliggende omstændigheder og ikke på grundlag af en generelt forskellig vurdering af grovheden af kontaktvoldtægt og parvoldtægt i forhold til overfaldsvoldtægt.” Lovforslaget sigter altså ikke på at imødekomme noget behov for en ændret retsnormering, men en helt udokumenteret opfattelse af en anledning til præcisering.

At forslaget til bestemmelsens ordlyd er helt overflødig fremgår da også, som nævnt i bemærkningerne, af Rigsadvokatens gennemgang af retspraksis. (Rigsadvokatens løbende redegørelser efter straffeskærpselsen i 2002). Denne gennemgang peger på, at strafudmålingen i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt ”ikke er udtryk for en generel opfattelse af, at straffene i disse sager bør udmåles mildere end i sager om overfaldsvoldtægt.”

Det hedder videre ”..at dette også kan udtrykkes på den måde, at der i disse sager ofte vil foreligge konkrete omstændigheder, der efter straffelovens almindelige principper om strafudmåling bør føre til en lidt lavere straf, end i sager om overfaldsvoldtægt. I sager om overfaldsvoldtægt må der omvendt antages oftere at foreligge nogle af de konkrete omstændigheder, som efter straffelovens § 81 i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed.”

Der kan altså efter Rigsadvokatens redegørelse intet grundlag postuleres for noget som helst behov for præcisering af den gældende bestemmelse.

Den gældende bestemmelse i straffelovens § 216, stk. 2 anfører, ” at straffen kan stige til fængsel i 12 år, hvis voldtægten har haft en særlig farlig karakter eller der i øvrigt foreligger særligt skærpende omstændigheder.”

Med det konkrete forslag til ændring af straffelovens § 216, stk. 2 skal der”.. lægges vægt på voldtægtens karakter og øvrige foreliggende omstændigheder..”

Den retlige forskel er nærmest umulig at få øje på, idet formuleringerne er kongruente. Naturligvis skal voldtægtens karakter indgå i overvejelserne vedrørende strafudmåling. Og det er ligeså indlysende, at voldtægtens særligt farlige karakter tæller i skærpende retning. Tilsvarende gælder bestemmelsens andet kriterium ”de øvrige foreliggende omstændigheder”, herunder selvfølgelig særligt skærpende omstændigheder. Ej heller synes der at være lagt op til nogen præcisering af den ønskede karakter, da hverken den gældende eller foreslåede bestemmelse forholder sig til de forskellige typer af voldtægt, der er anledning til de såkaldte præciseringer.

Retspolitisk Forening vil ikke bestride, at der kan forekomme almindelige og typisk fejlagtige opfattelser af strafudmålingen ved pådømmelsen af en række grove straffelovsovertrædelser. Det forekommer imidlertid at være både u hensigtsmæssigt og en uheldig anvendelse af lovgivningsinstrumentet at imødegå sådanne opfattelser ved konkret lovgivning. Foreningen finder derimod, at en intensiveret oplysning om domsresultater i sager, der kan give anledning til misforståelser i offentligheden, vil være langt mere effektiv.

På denne baggrund bør lovforslaget trækkes tilbage.

København, d. 24. februar 2010

Bjørn Elmquist
formand

Leif Hermann
medlem af bestyrelsen